

Protokoll från Vänersborgs kommun

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor, onsdag 13 november 2024

Tid: 13:30

Plats: Konferensrum: Vänersborg

Sekreterare

Erika Johansson

Justerare

Margareta Olsson

Paragrafer

16-23

Signering

Ordförande Bo Carlsson

Justerare Margareta Olsson

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Vänersborgs kommuns anslagstavla.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Sammanträdesdatum: 2024-11-13

Förvaringsplats för protokollet:

Kommunstyrelseförvaltningen, Sundsgatan 29, tfn 0521 72 23 90

Kontakt: Erika Johansson, sekreterare

Vänersborgs kommun

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2024-11-13

Närvarande

Bo Carlsson, kommunstyrelsen
Margareta Olsson, samhällsbyggnadsnämnden
Ida Hildingsson socialnämnden
Anders Wiklund kultur- och fritidsnämnden
Carina Håkansson svårt att tåla vissa ämnen
In-Marie Lagher Kågerstig svårt att röra sig
Liliana Schepis svårt att tolka, bearbeta, förmedla
information
Gunnar Helmersson, svårt att se
Tommy Lagher svårt att röra sig

Övriga närvarande

Hasna Kecevic, Funktionsrätt Vänersborg
Jenny Broberg Kudryk, kommunstyrelseförvaltningen
Erika Johansson, kommunstyrelseförvaltningen
Mikael Karström, samhällsbyggnadsförvaltningen

Ärenden	Sida
§ 16 Mötet öppnas och nya ledamöter hälsas välkomna	4
§ 17 Frågor till KRF samt återkoppling av tidigare ställda frågor	5 - 9
§ 18 Lägesuppdatering av inventering i Tillgänglighetsdatabasen	10 - 11
§ 19 Motion Inför fri ledsagning och ledsagarservice	12 - 14
§ 20 På gång i och utanför Vänersborgs kommun samt uppföljning Audism genom livet	15
§ 21 Mötesdatum och förslag på innehåll 2025	16
§ 22 Övriga frågor	17 - 18
§ 23 Mötet avslutas	19

§ 16

Mötet öppnas och nya ledamöter hälsas välkomna

Beslut

Ordförande öppnar mötet.

Utdragsbestyrkande

§ 17

Frågor till KRF samt återkoppling av tidigare ställda frågor

Beslut

Förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningen bjuds in till ett sammanträde under 2025.

Samordnare får i uppdrag att undersöka i vilken utsträckningen förskola och grundskola i Vänersborgs kommun arbetar med teckenspråk i sina verksamheter.

Sammanfattning av ärendet

Dels finns det frågeställningar i loggen som fortsatt är obesvarade, dels har frågor skickats in av Funktionsrätt i förväg och dels ska två frågeställningar återrapporteras från förra mötet.

Fortsatt obesvarade frågeställningar från loggen

Fråga:

Rådet uppdrar till kommunstyrelseförvaltningen att se över frågan om arvoden till nästa möte.

Svar:

Frågan är ligger i Personal och förhandlingsutskottet och handläggare är utsedd. Frågan är dock fortsatt under utredning.

Frågor inskickade av Funktionsrätt till detta möte:

Fråga:

Vi önskar att chefen för gatukontoret kommer till vårt KRF-möte. Vi vill då ta upp frågan om brytningen av trottoarkanter, planering av eventuellt övergångsställe, bredare nedbrytningar, så det går att ploga m.m. Underlag och probleminventering har sedan tidigare skickats till gatukontorets chef. Då kanske snöröjningen också kan diskuteras. Detta är inte en fråga enbart för SRF och DHR. Det finns många även i andra föreningar som påverkas och har problem med detta.

Svar: Chefen för Gatukontoret har bjudits in men har de inte möjlighet att närvara. Den som bjöds in i hans ställe blev sjuk och kunde heller inte närvara. Samordnare i KRF föreslår istället att rådet tar ett större grepp om frågan och inför planeringen av 2025 bjuder in förvaltningschefen för samhällsbyggnadsförvaltningen för en bredare dialog med kompletterande fokus utifrån handlingsinriktningarna i Strategi för full delaktighet.

Fråga:

HRF tar upp frågan om utbildning till hörselombud.

Utdragsbestyrkande

Svar:

Enligt underlag från HRF har det genomförts utbildning av hörselombud under hösten men Vänersborgs kommun har inte deltagit. Ny utbildning kommer att genomföras under våren 2025. Då representant för svårt att höra saknades på mötet önskas konkretiserande information om kommande utbildning, så som tid, omfattning och vem utbildningen vänder sig till. När detta har förmedlats kan rådets samordnare kontakta relevant chef/chefer inom socialförvaltningen för att inbjudan ska få spridning.

Fråga:

Högskolan i Jönköpings län skriver vetenskapliga artiklar som ska vara ute i nov och ska även ha workshops, eventuellt tillsammans med projektet Movadot. Movadot är ett projekt som har teckenspråkig personal där de åker runt till olika kommuner och hjälper döva äldre inom hemtjänst. Detta har presenterats tidigare i våras på KRF. Är KRF intresserade av att delta i workshop, eventuellt digitalt?

Svar:

Ledamoten som anmält frågan och planerat att föredra den kunde inte närvara på mötet varpå punkten ligger kvar till nästkommande möte. Utifrån diskussion i rådet önskas kompletterande information om vad vi kan få ut av workshopen; dess syfte och målgrupp. Det kommer även ett förslag om att undersöka möjlig samverkan med Trollhättan stad. Diskussion om förs även om teckenspråkets vara eller icke vara i förskola och grundskola. Rådet förslår att samordnare undersöker i vilken utsträckningen förskola och grundskola arbetar med teckenspråk i sina verksamheter.

Återkoppling av frågor från förra mötet:

Fråga:

Hur hanterar kommunen det när en ungdom börjar på gymnasiet och är i behov av skoltaxi pga funktionsnedsättning?

Svar:

Frågan är fortfarande under utredning, Kunskapsförbundet Västs direktions har dock slagit fast att det är lagstiftningen för respektive skolform som styr frågan om skolskjuts.

Elever som går i gymnasieskolan och har längre än 6 km till skolan kan ansöka om busskort eller kontantersättning, för till exempel körning med egen bil.

Elever i anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, **om** sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Frågan om möjligheten att använda färdtjänst till och från skolan och vad det innebär ekonomiskt utreds dock fortfarande.

Frågor om kollektivtrafik:

Utdragsbestyrkande

Frågor med koppling till kollektivtrafik som uppstod i anslutning till besvarandet av remissen Riktlinje för tillgänglighet på hållplats har besvarats genom utskick i kallelsen. Det framkom inga synpunkter på svaren under mötet. Frågorna och svaren biläggs nedan.

1) Ansvarsuppdelning mellan kommunen och Västtrafik, hur ser avtalet ut i förhållande till kommunens ansvar att anpassa hållplatser?

Målsättning till 2025 från Trafikförsörjningsprogrammet (antaget av regionfullmäktige 18 maj 2021):

- Antal prioriterade hållplatser och terminaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättning ska öka till minst 800 stycken

Kvalitetsmål från Kollektivtrafikplanen Trollhättan-Vänersborg (antagen av Kommunfullmäktige 2019-11-27 § 165):

- Tillgängligheten till kollektivtrafik ska upplevas som god, särskilt i samband med planering och utformning av kommunernas nybyggnationer. Regionens strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor är ett viktigt underlag i planeringen. Indikator: Andel hållplatser som är funktionshinderanpassade

Utdrag från *Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Västra Götalands län* (signerat av region och kommun 27 maj 2011):

7.3 Anläggningar i mark

De investeringar som krävs i befintliga och nya anläggningar, liksom underhåll och skötsel, för den kollektiva trafiken, t ex vägar, busskörfält/-gator, pendelparkeringar, körytor (inkl eventuella konstruktioner) och markanläggningar för resenärer, ska ombesörjas och bekostas av den Kommun, vari anläggningen är belägen om detta inte ankommer på annan väg-, banhållare eller om inte annat överenskomms med Regionen. [---]

7.4 Resecentrum/terminaler och hållplatsutrustning

Regionen ska vid terminaler och hållplatser svara för investeringskostnader utöver det som kommunen enligt 7.3 svarar för, samt drift- och underhållskostnader för byggnader och väntetrymmen liksom för utrustning för driften av trafiken, såsom hållplatsskydd, stolpar och skyltar såvida inte annat överenskomms med berörd Kommun.

Alltså finns regionala och kommunala mål kopplat till tillgänglighetsanpassning, och avtalet ovan klargör att kommunen har ansvar för att bekosta anläggningar i mark kopplat till kollektivtrafiken och regionen bekostar utrustning på hållplatser. Så

Utdragsbestyrkande

kommunen och regionen (via Västtrafik) delar på ansvaret för den totala tillgänglighetsanpassningen där kommunen gör markarbetena med ytskikt och Västtrafik står för utrustning.

2) Hur många hållplatser är tillgänglighetsanpassade i Vänersborgs kommun och hur många har över 100 påstigande/dygn?

Nu har jag sett över mängden tillgänglighetsanpassade hållplatser i kommunen. 16/18 hållplatser med över 100 påstigande/dygn är tillgänglighetsanpassade i Vänersborgs kommun.

Senast vi fick uppdaterade siffror kopplat till tillgänglighetsanpassning var 2020, då hade följande hållplatser över 100 påstigande/dygn:

Vänersborg resecentrum
Vänersborg central
Solängen
Vänerskolan
Öxnered station (tåg)
Hagaparken
Vargön Fyrkanten
Vänersborg torget
Restad Gård
Torpa centrum
Gropbron
Brandstation
Sportcentrum
Hantverkaregatan
Korseberg
Ollenicklas väg
Rådmansgatan
Tornet

Utdragsbestyrkande

Alla utom Restad gård och Hantverkaregatan är tillgänglighetsanpassade, hållplats Restad gård ligger längst enskild väg och kommunen har ingen rådighet, Hantverkaregatan kommer tillgänglighetsanpassas men avvaktar planerade ombyggnationer på Sanden.

I kommunen är ytterligare 32 hållplatser tillgänglighetsanpassade, totalt 66% av alla hållplatser med stadstrafik.

Något som kan vara bra att ha med sig gällande ansvarsfördelning är att kommunen bara står för tillgänglighetsanpassningen av ytorna, alltså mark och beläggning (plattformens höjd, taktila stråk osv). Utrustningen ovan mark är Västtrafiks ansvar (bänkar, busskur, digitala displayer osv).

3) Hur utbildas chaufförerna i funktionshinderfrågor?

Vi går igenom funktionsnedsättning i introduktionsutbildningen, där man pratar om tex synnedsättning, rullstolshantering, ej

synliga handikapp, gamla och barn m.m. Chaufförerna gör också en utbildning för sitt ”yrkeskompetensbevis” var femte år där funktionshinderfrågor ingår.

4) Regelverk kring EU-märkning av hjälpmedel/hjälpmiddel i kollektivtrafiken

Västtrafik arbetar med nya ”riktlinjer för att ta sig ombord, färdas och ta sig av fordonet i kollektivtrafiken”, som bland annat syftar till att tydliggöra vilka hjälpmedel som är tillåtna i kollektivtrafiken. Till exempel är elscootrar inte tillåtna på grund av säkerhetsskäl. De välter lättare än en fyrhjulig rullstol vilket är farligt både för den som reser med scootern och för alla medpassagerare. Dessutom tar de mer plats att svänga/vända och det finns det inte utrymme för i Västtrafiks fordon.

Utklipp från de nya riktlinjerna:

”Reglerna för vikt och mått skiljer sig mellan olika färdmedel. På exempelvis spårvagn och buss får hjälpmedlet högst vara 70 centimeter brett, 120 centimeter långt och tillsammans med resenären väga max 250 kilo. Viktbegränsningen grundar sig i det begränsade utrymmet och att fordonets stabilitet inte kan garanteras för hjälpmedel med högre vikt. Rampen däremot är testad för att bära hjälpmedel med resenär samt en ledsagare med en vikt av 300 kilo eller mer. På båt och tåg är det tillåtet att ta med sig tyngre hjälpmedel.”

Utdragsbestyrkande

§ 18

Lägesuppdatering av inventering i Tillgänglighetsdatabasen

Beslut

KRF noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Mikael Karström från Gautenheten presenterar arbetet med inventering i Tillgänglighetsdatabasen, där KRF är utsett till referensorgan för arbete.

Tillgänglighetsdatabasen (TD) är en databas och ett verktyg som ägs av Västra Götalands regionen och som erbjuder information om olika platsers fysiska tillgänglighet inför dina vardagliga besök inom offentlig service, i butiker och restauranger samt friluftsområden och på andra besöksmål.

Under 2024 har Vänersborgs kommun fokuserat på att inventera och publicera de fastigheter som kommunen själv äger och där allmänheten vistas. Mikael redogör för vilka objekt Vänersborgs kommun har inventerat hittills.

Huvudprincipen är att varje verksamhet ska beskrivas så väl på webbplatsen att du själv kan avgöra om du kan besöka platsen eller inte.

Du får information om detaljerade mått samt bilder för att bedöma om platsen är tillgänglig för dig. Du kan välja att filtrera din sökning efter dina behov. Du kan också välja att se endast bilder.

Diskussion förs kring avgränsningen av inventeringarna, där kommunen valt att publicera vägen fram till en fastighet och dess entré och foajé, men inte de ytorna som är för till exempel anställda eller elever. Frågor ställs ifall dessa ytor inte behöver vara tillgängliga eftersom de inte prioriteras i inventeringen. Ansvariga tjänstepersoner svarar att det har att göra med att de inte är offentliga för besökare men att de naturligtvis ska vara tillgängliga för de som nyttjar dem, både utifrån behov och lagstiftning. Ordföranden svarar att detta gäller såväl om de som visas i kommunens lokaler är anställda, förtroendevalda eller elever. I många fall är det också en säkerhetsaspekt att inte publicera insidan på kommunhuset eller en skola eftersom vem som helst kan gå in i Tillgänglighetsdatabasen.

Mikael uppmanar rådet att sprida informationen om appen Felamnälan Vänersborg där det finns en tillgänglighetsfunktion som går direkt till Gatukontoret och som Mikael ansvarar för samt en sida som DHR tagit fram som heter Bort med hindren som kan användas i hela Sverige, som skickar informationen till rätt kommun.

Rådet understryker ytterligare att granskningsgruppen finns och att den borde användas då dess kompetens är värdefullt komplement i olika tillgänglighetsfrågor.

Tills nästa möte:

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-11-13

Fundera på hur vi kan sprida informationen om Tillgänglighetsdatabasen; var informationen bör finnas för att verktyget ska bli synligt och användbart för dem som berörs och vill använda det.

Mikael uppmuntrar gruppen att höra av sig med frågor eller synpunkter.

Mikael.karstrom@vanersborg.se

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 19

Motion Inför fri ledsagning och ledsagarservice

KS Diarienummer

Beslut

KRF avger följande yttrande i egenskap av remissinstans för motionen.

Bilaga/bilagor

Motion Inför fri ledsagning och ledsagarservice

Sammanfattning av ärendet

Funktionsrätt Vänersborg har haft upppe motionen på sitt ordförandemöte. Ordförandemötets ledamöter och dess föreningar ställde sig positiva till motionens innehåll och yrkande.

Utdragsbestyrkande

Inför fri ledsagning och ledsagarservice

Idag är det många i Sverige som "rockar sockorna" och uppmärksammar rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Men år efter år ser vi hur de rättigheter som LSS och SoL ska ge, urholkas. Rätten att leva som andra ställs mot snäva ekonomiska ramar vilket är oacceptabelt.

För många Vänersborgare med funktionsnedsättning är ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL en viktig och i vissa fall helt avgörande och nödvändig insats för att kunna forma sitt eget liv, bryta isolering, förebygga psykisk ohälsa och vara en aktiv del av samhällslivet.

Ledsagarservice och ledsagning behöver vara en flexibel insats för att möta varje individuell rättighetsbärares behov. Trots detta upplevs insatsen ibland administrativt strulig och byråkratisk för användaren som kan ha svårt att få beviljat insatsen i den utsträckning som önskas.

Genom att införa fri ledsagning och ledsagarservice öppnar vi upp för att människors önskemål och behov ska få styra. I förlängningen är det en del av att kunna leva som andra. En mer tillitsbaserad styrning av ledsagning ger biståndshandläggarna möjlighet att istället för att kontrollera och räkna timmar, utvärdera och tillsammans med rättighetsbäraren lägga fokus på att utveckla insatserna (såklart finns det i grunden kvar en bedömning om individen når upp till de kriterier som LSS och SoL ställer för att bli beviljad insatsen).

På flera orter i Sverige har försök med fri ledsagning och ledsagarservice införts. Utvärderingar har visat att det inte genererade ökade kostnader på sikt utan snarare blev kostnadsbesparande på grund av minskad administration och byråkrati.

Bland annat Laholms kommun gjorde med hjälp av dåvarande SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) ett försök med fri ledsagning efter klagomål från brukare och anhöriga. Istället för att möta klagomålen med ökad kontroll gick kommunen mot en mer tillitsbaserad välfärd. Biståndshandläggare kunde fokusera på utvärdering av insatsen istället för att kontrollera antalet utförda timmar. Men viktigast av allt, brukarna upplevde en större frihet och makt att själva kunna styra över sina liv.

Även den nya kommande socialtjänstlagen går i denna riktning, dvs att allt mer fokusera på att utveckla förebyggande och flexibla insatser utifrån behov, mer tillitsbaserad styrning och allt mindre andel insatser som är biståndsbedömda. Därför vore detta förslag en möjlighet för kommunen att röra sig i takt med tiden. För med fri ledsagning och ledsagarservice blir insatserna så som de är tänkta att vara; flexibla och ger rättighetsbärarna mer makt att forma sina egna liv, samt mer tid till professionen att fokusera på kvalitet och innehåll.

Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige besluta:

att Vänersborgs kommun inför fri ledsagning/ledsagarservice på prov för Vänersborgare berättigade till insatserna, även kallat "Laholm-modellen", för att sedan utvärdera försöket och dra lärdomar inför ett permanent införande.

Ida Hildingsson, Vänsterpartiet Vänersborg - 2024-06-17

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: IDA HILDINGSSON

Date: 2024-06-18 12:58:30

BankID refno: af86342b-2f29-48ec-9e1f-d599f905ab3f

Ida Hildingsson

§ 20

På gång i och utanför Vänersborgs kommun samt uppföljning Audism genom livet

Beslut

KRF bordlägger uppföljningen av Audism genom livet.

Sammanfattning av ärendet

6 november bjöd Riksteatern Crea tillsammans med Sveriges dövas riksförbund in till föreställningen Audism genom livet som syftade till att synliggöra hur det är att leva som döv i ett hörande majoritetssamhälle. KRF:s ordförande och samordnare deltog på föreställningen. Uppföljningen av föreställningen bordläggs på grund av att diskussionen med fördel förs i samband med punkten om Movadot och Högskolan i Jönköpings erbjudande om workshops, som bordläggs till senare möte när representant för svårt att höra är närvarande.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 21

Mötesdatum och förslag på innehåll 2025

Beslut

KRF beslutar att möten kommer att hållas följande datum 2025:

29 januari 13:30-16:30

14 maj 13:30-16:30

17 september 13:30-16:30

19 november 13:30-16:30

Sammanfattning av ärendet

I anslutning på att mötesdatum sätts för 2025 ges förslag på strategiskt innehåll, utifrån handlingsinriktningar i Strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt frågor som fortsatt är obesvarade från tidigare. Följande förslag tas upp som prioriterade områden för dialog:

Tillgänglighet och universell utformning i samhällsbyggnadsprocessen

Kommunala bolag, framförallt Vänersborgsbostäder och Kunskapsförbundet Väst

Inkluderande och tillgänglig kommunikation och information

Socialförvaltningen, fokus LSS

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 22

Övriga frågor

Beslut

Rådet noterar informationen.

Bilaga/bilagor

Mailkonversation mellan ledamot och Västtrafik.

Sammanfattning av ärendet

Ledamot svårt att se har varit i kontakt med Västtrafik i syfte att få förtydligande kring vad som gäller vid försening av resa med färdtjänst. Påpekande görs på mötet att det är större problematik kring förseningar gällande resor med färdtjänst med specialfordon än vid resor som inte kräver specialfordon.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Från: synpunkt <synpunkt@vasttrafik.se>

Datum: 8 november 2024 13:55:21 CET

Till: sparlund@live.se

Ämne: Svar från Västtrafik gällande ärende: [2024VT713769]

Hej Linda,

Tack för att du hörde av dig till oss på Västtrafik.

Färdtjänst och sjukresor planeras in i Västtrafiks särskilda kollektivtrafik med målet att varje resenär som behöver resa ska få sin bästa möjliga resa utifrån vad som gäller för den aktuella resenären i den aktuella restypen, alla resor samordnas och utförs av en flotta av servicefordon. Kostnaden för dessa resor fördelas mellan de som bekostar resorna, hemkommunen för färdtjänst och Regionen för sjukresa, resenären betalar en egenavgift enligt hemkommunens/Regionens beslut som tas emot och hanteras av Västtrafik å hemkommunen/Regionens vägnar men det är hemkommunen/Regionen som är formell beställare av resan. Utifrån att trafiken planeras enligt ovan och utifrån att alla kostnader för den fördelas på samtliga uppdragsgivare finns det ingen förseningsersättning till resenären för dessa resor. Däremot har Västtrafik möjlighet att inom ramen för uppdraget från kommunerna och Regionen betala ut en kompensation när en resenär har fått vänta.

För färdtjänst och sjukresor behöver man som resenär vara beredd på att vänta upp till 10 minuter efter den angivna tiden, det är ett tidsspänn som så långt det är möjligt ska hantera att såväl trafiksituation som dagsform för resenärer i denna trafik kan variera. Efter 10 minuter kan resenären få kompensation vilket inte är en förseningsersättning utan en symbolisk summa utifrån att resenären har fått vänta längre än vad man behöver räkna med. Storleken på kompensationen baseras på tid men är inte exakt – upp till 30 minuter kompenserar vi för väntan med 100 kr och sedan ökar summan gradvis så att en väntan upp till en timme kompenserar med 200 kr etc. Det utgår alltså ingen ersättning för försening eller för andra kostnader.

När det gäller ledsagarservice som utförs av serviceförare hanterar vi den kompensationen enligt samma princip. När det gäller ledsagning på stationer med ledsagning hänvisar vi till <https://www.vasttrafik.se/biljetter/mer-om-biljetter/ledsagning/stationer-med-ledsagarservice/>

Vänliga hälsningar

Simon

Kundtjänst

020-91 90 90

§ 23

Mötet avslutas

Beslut

Mötet avslutas.

Nästa möte är 29 januari.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: BO CARLSSON

Date: 2024-11-18 14:18:27

BankID refno: eeb9d31c-4a75-42a1-b80a-38ecc9603a78

Bo Carlsson

Signed by: MARGARETA OLSSON

Date: 2024-12-01 20:58:38

BankID refno: 9d0ae778-72f5-4d23-bf6e-63c166739e57

Margareta Olsson